

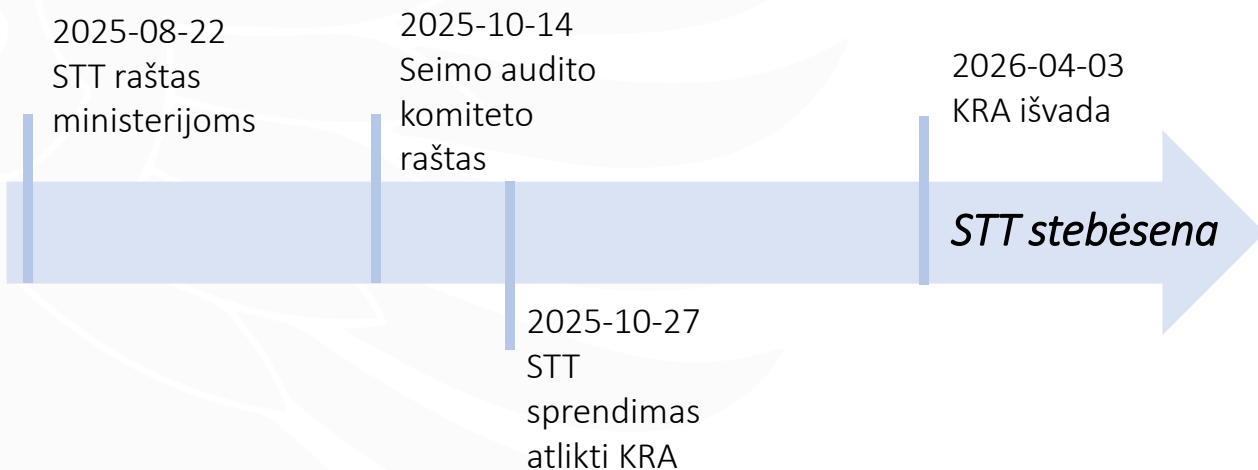

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADA MINISTERIJŲ TEISINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO SUTARČIŲ SUDARYMO IR VYKDYMO PROCESUOSE

2026 m. balandžio 22 d.

Korupcijos rizikos analizės apimtis

Objektas: teisinių paslaugų teikimo sutarčių sudarymo ir vykdymo procesai

Analizuotas laikotarpis: 2022-01-01 – 2025-07-31

Subjektas: 12 ministerijų (be Kultūros ministerijos ir Krašto apsaugos ministerijos)

Pagal VPĮ 6 str. išimtį:
40 sutarčių, 3,7 mln.

Pagal VPĮ procedūras:
33 sutartys, 2,3 mln.

2 ministerijos turi
vidaus tvarkas
(sutarčių vertė 2,6
mln.)

10 ministerijų
neturi vidaus
tvarkų (sutarčių
vertė 1,1 mln.)

Kritinės antikorupcinės pastabos: 5, pasiūlymai: 14
Kitos antikorupcinės pastabos: 2, pasiūlymai: 28

Viešųjų pirkimų procedūriniai neatitikimai, neskaidrių pirkimų rizikos

- Neatliekamas rinkos tyrimas
- Neatskirtos pirkimų iniciatorių ir organizatorių funkcijos
- Kreipimaisi į vieną tiekėją
- Galimai neracionalūs pirkimų skaidymai

Pavyzdys:

2022-09	2022-11	2023-05
10 tūkst.	10 tūkst.	15 tūkst.
Apklausa: Tiekėjas1 Tiekėjas2 Tiekėjas3	Apklausa: Tiekėjas1 (nepateikė) Tiekėjas2 Tiekėjas3	Apklausa: Tiekėjas1 (nepateikė) Tiekėjas2 Tiekėjas3

Galėtų būti viena skelbiama apklausa, su didesniu valandų kiekiu, dokumentuotas rinkos tyrimas, mažiau administracinės naštos

Su teisėkūra susijusių paslaugų viešieji pirkimai – galimai nepagrįstas poreikis

Pagal TPĮ 11 straipsnį, su teisėkūra susijusias paslaugas galima įsigyti, jeigu:

- teisės akto parengti (arba jam reikalingo tyrimo atlikti) negali pats teisės akto projekto rengėjas ar jo sudaryta darbo grupė (komisija); arba
- dėl objektyvių priežasčių nėra galimybės sudaryti darbo grupę (komisiją).

Nei vieno iš vertintų 7 pirkimų poreikis galimai nepagrįstas. Sutarčių objektai susiję su:

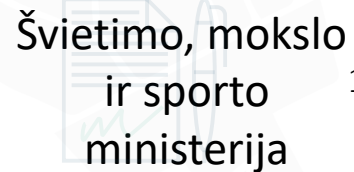
**Aplinkos
ministerija** 55 tūkst. Eur

1. Gyvenamųjų kvartalų konversijos poreikio tyrimu;
2. Statinių klasifikavimo pagal rizikas aprašu;
3. Sodininkų bendrijų įstatymo keitimu;
4. Paprastesniu daugiabučių namų objektų valdymo parengimu.

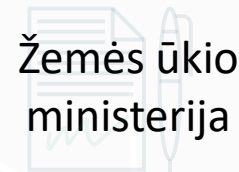
**Energetikos
ministerija** 114 tūkst. Eur

1. Konsultacinėmis paslaugomis dėl jūrinės teritorijos vėjo elektrinių parkų jungties su sausumos tinklu.

**Švietimo, mokslo
ir sporto
ministerija** 1,6 tūkst. Eur

1. Nacionalinės sporto tarybos pavadinimo rezervacijos koordinavimu bei Aiškinamojo rašto rengimu dėl Nacionalinės sporto tarybos įstatymo projekto.

**Žemės ūkio
ministerija** 35 tūkst. Eur

1. Konsultavimo paslauga dėl Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo kontrolės priemonės įgyvendinimo teisine baze; nauja LR Žuvininkystės įstatymo redakcija.

Galimai suinteresuoto JA dalyvavimas viešajame pirkime – galima neteisėtų susitarimų rizika

Nustatytos aplinkybės bei ŽŪM atliktas pirkimas dėl LR Žuvininkystės įstatymo pakeitimo projekto (17¹ str.):

STT AV su kritinėmis pastabomis

2020 m. rugsėjo mėn.
Seimo nario (1)
registruotas projektas

2020 m. lapkričio mėn.
– 2021 m. birželio
mėn. projekto
derinimas

2021 m. birželio mėn.
Vyriausybės
nepritarimas

2024 m. gegužės mėn.
ŽŪM paskelbtas
pirkimas dėl teisėkūros
paslaugų

STT AV su kritinėmis pastabomis

2024 m. lapkričio mėn.
Seimo nario (2)
registruotas projektas

Naujos redakcijos
įstatymas įsigaliojo
2026 m. sausio 10 d.

JA atstovo – *lobisto* ryšys su Seimo nariu (1), aktyvus dalyvavimas projekto derinime, konsultacijos su ŽŪM, SKAIDRIS veiklos nedeklaravimas

Pirkimo objektas: pasiūlymas dėl naujos Žuvininkystės įstatymo redakcijos įstatymo projekto forma;
Pirkimo sutartis sudaryta su advokatų kontora, atstovaujama *lobisto*;
Pasiūlymas pagal esmę ir turinį tapatus 2020 – 2021 m. teiktam Seimo nario (1) projektui ir JA atstovo išreikštai pozicijai;
Pirkimo sąlygos galimai riboja konkurenciją, tiekėjo pateiktas pasiūlymas galimai neatitiko pirkimo dokumentų.

Pirkimai pagal VPĮ išimtį – galimi reikšmingesnių išlaidų atvejai

Pirkimai neturint tvarkos, *nepateikus sprendimo pagrindimo, pavyzdžiui:*

Teisminiai procesai su Achema,
Lifosa, Foksita

192 tūkst. Eur

Teisminiai procesai su UAB
Kauno termofikacijos elektrine,
UAB Vydmantai Wind Park, Inter
RAO

52 tūkst. Eur

Situacija ir teisminiai procesai su
„ProIT“

170 tūkst. Eur

NMA vadovo atleidimas, Seimo
narių pareiškimas dėl pieno
supirkimo

60 tūkst. Eur

Nepakankama vidaus ir išorės kontrolė

Teisinių paslaugų pirkimai pagal VPĮ išimtį daugumoje ministerijų atliekami nesant tokių procedūrų reglamentavimo, nebuvo ministerijų taikomų korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių apimtyje, **vidaus audito planuose**.

Pagal esamą reglamentavimą VPT įgaliojimai apsiriboja tik vertinimu, **ar** perkančioji organizacija konkretaus pirkimo atveju **pagrįstai taikė VPĮ 6 str. nustatytą išimtį**, tačiau neapima pačių procedūrų atlikimo vertinimo.

Neužtikrintas pirkimų viešumas – skaidrumo stoka

Pirkimai pagal VPĮ procedūras: nei vienu iš 7 sutarčių, kurių objektas susijęs su teisėkūra, atveju nėra užtikrintas viešumas pagal TPĮ 11 str.:

ministerijos interneto svetainėje („Tyrimai ir analizės“) nepaviešinta informacija apie atliktą pirkimą, tiekėją, tyrimo rezultatai ir kainą

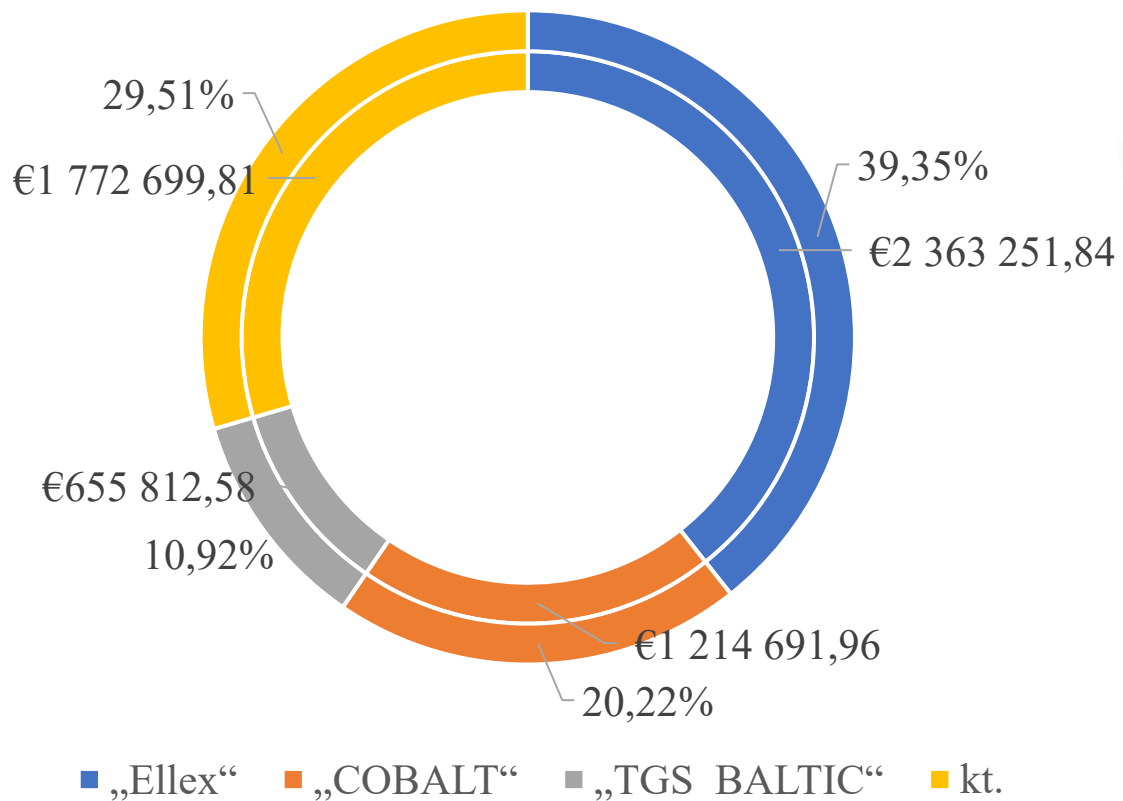
teisės akto projekto lydimočiuose dokumentuose nenurodyta kas parengė teisės akto projektą (atliko tyrimą), paslaugos kaina bei tokio pirkimo įsigijimo motyvuotas poreikis

Nei viena iš 40 sutarčių, sudarytų pagal VPĮ išimtį, nėra paviešinta ministerijų interneto svetainėse

Pasak VPT, CVP IS numatytas sutarčių viešinimo funkcionalumas yra skirtas sutartims, sudarytoms pagal VPĮ, tačiau tai neriboja perkančiosios organizacijos informaciją apie sutartis, kurios sudarytos taikant VPĮ išimtį, skelbti, pavyzdžiui, savo interneto tinklapyje ar kituose šaltiniuose.

Tendencingi pirkimų laimėtojai gali kelti korupcines rizikas

Ižvelgiamos rizikos dėl:

- kreipimosi į vieną tiekėją;
- neatliekamų rinkos tyrimų;
- sudarytų sutarčių taikant VPĮ išimtį, ministerijoje nesant tokių įsigijimų tvarkos reglamentavimo;
- ydingo pirkimų poreikio planavimo, neracionalus pirkimų skaidymo.

Ačiū už dėmesį!

